

شناسه سند:	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دانشکده پرستاری و مامایی دفتر توسعه آموزش طرح دوره نظری و عملی
------------	---

اطلاعات مربوط به درس
گروه آموزشی ارائه دهنده: پرستاری سلامت جامعه نام درس: پرستاری اختلالات بهداشت مادر و نوزاد نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری پیش‌نیاز/هم‌نیاز: پرستاری بهداشت مادر و نوزاد رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری روز و ساعت کلاس: چهارشنبه‌ها ۱۳-۱۵

اطلاعات اساتید همکار	اطلاعات مسئول درس
مدرسان همکار: زمان و محل ملاقات: تلفن تماس: پست الکترونیک اساتید:	نام مسئول درس: دکتر فاطمه پاشایی ثابت رتبه علمی: استادیار رشته تحصیلی: پرستاری محل کار: دانشکده پرستاری مامایی تلفن تماس: ۰۲۱۸۸۶۵۵۳۶۶ پست الکترونیک: pashaii1392@gmail.com
تاریخ آخرین ویرایش طرح درس: 1403/6/1	

شرح درس: در این درس دانشجویان با نیازهای مراقبتی مادر و نوزاد در معرض خطر و کاربرد فرآیند پرستاری در راستای رفع این نیازها و کسب آگاهی در مورد اهمیت آموزش خانواده در پیشگیری از عوارض آشنا می شوند.

هدف کلی: ایجاد توانائی شناخت نیازهای مراقبتی مادر و نوزاد در معرض خطر و کاربرد فرآیند پرستاری در راستای رفع این نیازها و کسب آگاهی در مورد اهمیت آموزش خانواده در پیشگیری از عوارض

اهداف اختصاصی: (توانمندی‌های مورد انتظار)

پس از پایان درس انتظار می‌رود فراگیرنده بتواند:

- بارداری پرخطر را تعریف کرده و معیارها و روش‌های شناسایی افراد در معرض خطر را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- علائم، علل، درمان و مراقبت پرستاری در استفراغ بدخیم بارداری را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- علائم، علل، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در خونریزی‌های نیمه اول بارداری (سقط، مول‌هیداتی فرم و/را شرح دهد) (حیطه شناختی)
- علائم، علل، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در خونریزی‌های نیمه دوم بارداری (جفت سر راهی، جدا شدن زودرس جفت) را شرح دهد (حیطه شناختی)
- علائم، علل، درمان و مراقبت پرستاری در مشکلات همراه با خونریزی در بارداری (اختلالات انعقادی منتشر داخل عروقی و) را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- علائم، علل، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در اختلالات فشارخون دوران بارداری (پره اکلامپسی، اکلامپسی) را بیان نماید (حیطه شناختی)
- انواع، علائم، علل، درمان و مراقبت پرستاری در اختلالات مایع آمنیوتیک (پلی هیدروآمینوس، الیگو هیدروآمینوس) را بیان کند (حیطه شناختی)
- علائم و نشانه‌ها، راه‌های تشخیصی، درمان و مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر شواهد در اختلالات داخلی و جراحی در بارداری را شرح دهد (حیطه شناختی)
- پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر تشخیص‌های پرستاری در اختلالات غدد آندوکرینی (دیابت، هیپوتیروئیدسم و) را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- بیماری‌های قلبی-عروقی در دوران بارداری و اثرات آنها بر بارداری و بالعکس را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- انواع کم‌خونی‌ها، علائم، تدابیر درمانی و پرستاری مربوط به هر یک را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر شواهد در اختلالات ریوی (آسم، سل و) را شرح دهد (حیطه شناختی)
- علائم، راه‌های تشخیصی، تدابیر درمانی و مراقبت‌های پرستاری در بیماری‌های عفونی و ویروسی (TORCH/S) دوران بارداری را شرح دهد (حیطه شناختی)
- علائم، روش‌های تشخیص و مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر فرآیند پرستاری در موقعیت‌هایی چون آپاندیسیت و ضربه به شکم را شرح دهد (حیطه شناختی)
- علائم، روش‌های تشخیصی، تدابیر درمانی و مراقبت‌های پرستاری در وضعیت‌های آسیب‌پذیر جنین (حاملگی‌های چندقلو، ناسازگاری‌های خونی و) را توضیح دهد (حیطه شناختی) / علل، علائم، روش‌های تشخیصی، تدابیر درمانی و

- مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر شواهد در زایمان‌های آسیب‌پذیر (زایمان سریع، زایمان مشکل، پرولاپس بند ناف) را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- علل، علائم، عوارض، تدابیر درمانی و مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر شواهد در زایمان زودرس، دیررس و پاره شدن زودرس کیسه آب را شرح دهد (حیطه شناختی)
 - انواع، دلایل انجام، عوارض و مراقبت‌های پرستاری قبل، حین و پس از زایمان‌های ابزارمند را توضیح دهد (اپی زیاتومی، زایمان با فورسپس، واکيوم، سزارین) را توضیح دهد (حیطه شناختی)
 - علل، علائم و نشانه‌ها، تشخیص‌های پرستاری، درمان و مراقبت‌های پرستاری در صدمات وارد به مادر حین زایمان (هماتوم، خونریزی‌های حین زایمان، وارونه شدن رحم) پارگی کانال زایمان، آمبولی مایع آمنیوتیک و) را شرح دهد (حیطه شناختی)
 - علل، علائم، تشخیص، درمان و تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص‌های پرستاری در عوارض پس از زایمان (ترمبوآمبولی، ترومبوفلیت، عفونت‌ها مانند آندومتریت، عفونت ادراری و) را توضیح دهد (حیطه شناختی)
 - پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در زوجین مبتلا به نازایی را شرح دهد (حیطه شناختی)
 - آسیب‌شناسی، پیشگیری، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در خشونت علیه زنان را توضیح دهد (حیطه شناختی) /
 - انواع واحدهای مراقبتی نوزادان، تسهیلات و وظایف کارکنان واحدها را مقایسه نمایند
 - خصوصیات نوزادان در معرض خطر را شرح داده و میزان مرگ‌ومیر و بیماری‌زایی آن‌ها را مقایسه نمایند
 - عوامل خطر ساز و مشکلات ناشی از تولد زودتر از موعد (نارسی) و چگونگی تعیین سن درون رحمی نوزاد را توضیح دهند /
 - عوامل خطر ساز و مشکلات ناشی از تولد دیرتر از موعد (دیررسی) را شرح دهد
 - پاتوفیزیولوژی، علائم بالینی و درمان بیماری‌های عفونی دوران نوزادی (Neonatal Sepsis) را شرح دهد
 - پاتوفیزیولوژی، علائم بالینی و درمان اختلالات تنفسی دوران نوزادی (بیماری غشاء هیالین (HMD)، آپنه، آسپیراسیون مکونیوم و) را توصیف نماید /
 - پاتوفیزیولوژی، علائم بالینی و درمان اختلالات همولتیک نوزادی (ناسازگاری‌های خونی، هایپر بیلی روبینمی و) را شرح دهد /
 - پاتوفیزیولوژی، علائم بالینی و درمان انواع صدمات حین تولد را توضیح دهند
 - مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر شواهد در برخورد با نوزادان پرخطر را توضیح داده و بر حسب علت با یکدیگر مقایسه نماید

رویکرد آموزشی:

روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:

کلاس آنلاین همزمان کلاس آنلاین غیر هم زمان کلاس وارونه روش‌های شبیه‌سازی

بازی‌وارسازی روم‌های گفت و گو

سایر (نام ببرید):

حضور

روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:

■ سخنرانی ■ بحث در گروه کوچک ■ پرسش و پاسخ ■ یادگیری مبتنی بر حل مسأله

■ یادگیری مبتنی بر سناریو ■ یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه

سایر (نام ببرید):

ترکیبی

لطفاً روش بکار گرفته شده از مجموع روش‌های حضور و مجازی را نام ببرید: سخنرانی با به مشارکت‌گیری دانشجویان با سوالات تحریک‌کننده تفکر انتقادی

سرفصل و تقویم ارائه درس

شماره جلسه	سرفصل	روش یاددهی-یادگیری	تاریخ جلسه	مدرس
۱	تشریح طرح درس، بارداری پرخطر علایم، علل، درمان و مراقبت خونریزی‌های نیمه اول بارداری (سقط / مول‌هیداتی فرم / حاملگی خارج رحمی)	سخنرانی پرسش و پاسخ	۱۴۰۳/۷/۴	دکتر پاشایی
۲	علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در خونریزی	سخنرانی پرسش و پاسخ	۱۴۰۳/۷/۱۱	دکتر پاشایی

			های نیمه دوم بارداری (جفت سرراهی / جدا شدن زودرس جفت) (علائم، علل، درمان و مراقبت پرستاری در مشکلات همراه با خونریزی در بارداری (اختلالات انعقادی منتشر داخل عروقی و III))
دکتر پاشایی	۱۴۰۳/۱۱/۱۸	سخنرانی پرسش و پاسخ	۳ علائم، علل، درمان و مراقبت های پرستاری در استفراغ بدخیم بارداری علائم، علل، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در اختلالات فشارخون دوران بارداری (پره اکلامپسی، اکلامپسی)/
دکتر پاشایی	۱۴۰۳/۱۱/۲۵	سخنرانی پرسش و پاسخ	۴ علائم و نشانه ها، راه های تشخیصی، درمان و مراقبت های پرستاری مبتنی بر شواهد در اختلالات داخلی و جراحی، ریوی (آسم، سل و) و غدد آندوکرینی (دیابت، هیپوتیروئیدسم و)، بیماری های عفونی و ویروسی (TORCH/S) در بارداری آپاندیسیت، ضربه به شکم
دکتر پاشایی	۱۴۰۳/۸/۲	سخنرانی پرسش و پاسخ	۵ انواع، علائم، علل، درمان و مراقبت پرستاری در اختلالات مایع آمنیوتیک (پلی هیدروآمینوس، الیگو هیدروآمینوس)، علائم، روش های تشخیصی، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری در وضعیت های آسیب پذیر جنین (حاملگی های چند قلو، ناسازگاری های خونی، مرگ درون رحمی، زجر جنینی//)
دکتر پاشایی	۱۴۰۳/۸/۹	سخنرانی پرسش و پاسخ	۶ علل، علائم، روش های تشخیصی، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری مبتنی بر شواهد در زایمان های

			آسیب پذیر (زایمان سریع، زایمان مشکل، پرولاپس بند ناف / زایمان زودرس، دیررس و پاره شدن زودرس کیسه آب) /	
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۸/۱۶	سخنرانی پرسش و پاسخ	انواع، دلایل انجام، عوارض و مراقبت های پرستاری قبل، حین و پس از زایمان های ابزارمند را توضیح دهد (اپی زیاتومی، زایمان با فورسپس، واکيوم، سزارین، /علل، علائم و نشانه ها، تشخیص های پرستاری، درمان و مراقبت های پرستاری در صدمات وارد به مادر حین زایمان (هماتوم، خونریزی های حین زایمان، وارونه شدن رحم، پارگی کانال زایمان، آمبولی مایع آمنیوتیک و /	۷
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۸/۲۳	سخنرانی پرسش و پاسخ	علل، علائم، تشخیص، درمان و تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری در عوارض پس از زایمان (ترمبوآمبولی، ترومبولیت، عفونت ها مانند آندومتریت، عفونت ادراری و)	۸
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۸/۳۰	سخنرانی پرسش و پاسخ	تعریف در معرض خطر بودن و ویژگی های نوزادان آسیب پذیر / علائم خطر نوزادی، سطوح مراقبت، انتقال نوزاد تعریف	۹
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۹/۷	سخنرانی پرسش و پاسخ	نوزاد نارس و ویژگی های متمایز کننده	۱۰
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۹/۱۴	سخنرانی پرسش و پاسخ	سندرم دیسترس تنفسی نوزادان	۱۱
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۹/۲۱	سخنرانی	سپسیس نوزادی	۱۲

		پرسش و پاسخ		
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۹/۲۸	سخنرانی پرسش و پاسخ	نوزاد دیررس و سندرم آسپیراسیون مکونیوم	۱۳
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۱۰/۵	سخنرانی پرسش و پاسخ	اختلالات همولتیک نوزاد: هایپر بیلی روبینمی نوزادی و ناسازگاری خونی	۱۴
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۱۰/۱۲	سخنرانی پرسش و پاسخ	مراقبت پرستاری از نوزادان در معرض خطر با تأکید بر پره ترمی مراقبت پرستاری از نوزادان در معرض خطر با تأکید بر پره ترمی	۱۵
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۱۰/۱۹	سخنرانی پرسش و پاسخ	نازایی و عقیمی، روش های تشخیص ناباروری / فناوری پیشرفته در بارداری * نقش پرستار در ارائه مشاوره	۱۶

انتظارات از دانشجو/قوانین دوره:

مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو:

بر غیبت غیر موجه در امتحان پایان ترم به منزله نمره صفر و غیبت موجه بیش از حد مجاز موجب حذف آن درس خواهد شد /

وظایف و تکالیف دانشجو:

- خودداری از غیبت و تاخیر در حضور و تعجیل در خروج غیر ضروری
 - انجام و ارائه به موقع تکالیف تعیین شده
- * تاریخ امتحان میان ترم: زمان و مباحث با هماهنگی نماینده کلاس اعلام خواهد شد/

* تاریخ امتحان پایان ترم:

* سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

حضور فعال در کلاس و مشارکت در پرسش و پاسخ از اهمیت برخوردار است/

رعایت شئون اخلاقی در کلاس

روش ارزشیابی:

- ارزیابی تکوینی
- ارزیابی تراکمی

ردیف	روش ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجوی
۱	شرکت فعال در کلاس	۱
۲	امتحان میان ترم	۷
	امتحان پایان ترم	۱۲
	جمع نمره	۲۰

منابع درس: (آخرین ویرایش)

<p>الف. کتب</p> <p>پرستاری بهداشت مادران و نوزادان تألیف ربابه ضیغمی و همکاران / آخرین نوبت چاپ ۱۴۰۰ (اصلی)</p> <p>هاکتبری مرلین، ویلسون دیوید / درسنامه پرستاری کودکان و ننگ ۲۰۲۰ / ترجمه آرزومانیاس س، شوقی م، سنجرى م / تهران / نشر جامعه نگر / ۱۳۹۴ / (مبحث مربوط به نوزاد پرخطر)</p> <p>، دکتر مهناز سنجرى : مترجمان شانون ای / ، دیترا لئونارد لودرمیلک پرستاری بهداشت مادران و نوزادان لودرمیلک ، یازدهم / ۲۰۲۱ دکتر مطهره خردمند ، دکتر مهناز شوقی</p> <p>درسنامه پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان لیفر / ترجمه: مهناز سنجرى، مهناز شوقی / نشر جامعه نگر / آخرین نوبت چاپ ۲۰۱۹</p> <p>پرستاری نوزاد پرخطر / آرزومانیاس سونیا (جدیدترین تاریخ) / انتشارات بشری</p> <p>بارداری و زایمان ویلیامز / آخرین چاپ ۲۰۱۸</p> <p>ب. مقالات</p>

آخرین دستورالعمل وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی سال ۱۳۹۶

ج. محتوای الکترونیک

آخرین دستورالعمل وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی سال ۱۳۹۶